

Szlovák B2
I. feladat

Olvasáskészség 1.

Maximális pontszám: 20

Olvassa el figyelmesen az alábbi szöveget, majd annak alapján válaszoljon magyarul a kérdésekre!

Peniaze v minulosti

Prvé písomné pamiatky o význame peňazi nám zanechali starovekí grécki filozofovia. Jeden z najznámejších a najslávnejších filozofov bol Platón. On už v 5. storočí pred našim letopočtom povedal: „Peniaze slúžia ako symbol na uľahčenie výmeny tovarov medzi ľuďmi.“

Po čase sa peniaze stali „tovarom“, ktorý slúži na vyjadrenie hodnoty iných tovarov. Dnes za našu prácu dostávame peniaze, výplatu. Týmito peniazmi nakupujeme v obchodoch, platíme nimi na trhoch, platíme za elektrinu a rôzne služby.

Platenie ale nebolo vždy jednoduché a nefungovalo to hneď. Nebolo to vždy tak. Keď človek začal pracovať, vyrábala prvé predmety len pre vlastnú potrebu. Časom prišiel na to, že si môže niektoré výrobky, ktorých má viac, vymeniť s druhými ľuďmi za iné. Boli to predmety, ktoré sám vyrábať nemohol, ktoré mu chýbali. Vymieňali medzi sebou aj rôzne potraviny. Bola to výmena tovaru. Takto fungoval výmenný obchod. Vymieňal sa dobytok za obilie, kožušiny sa vymieňali za pôdu a podobne. Ľudia postupne prišli na to, že takáto výmena tovaru za iný tovar nie je vždy praktická. Ak napríklad niekto chcel vymeniť kravu za koňa, musel pridať ešte niekoľko sliepok. Ale ak chcel vymeniť tovar, ktorý mal hodnotu napríklad len pol kravy, nastal problém. Totiž dve polovičky kravy mali menšiu hodnotu, ako jedna živá krava.

Ľudia teda začali hľadať niečo, čo by plnilo úlohu akéhosi „zástupcu“ pri výmene tovarov. Hľadali nejaké platidlo. Vďaka archeológom a historikom dnes vieme, ako si ľudia tento problém vyriešili. Vynašli spôsob na platenie tovaru. Niekde sa prvým, platidlom stali drobné mušličky, takzvané „kauri“. V iných krajinách sa platilo veľkými kameňmi na mletie obilia. V Číne bola platidlom ryža, v Grónsku¹ sa stal platidlom tuleň, inde sa platilo korením alebo soľou. Mayovia používali na platenie kakaové bôby. Slovania v časoch Veľkej Moravy používali ako platidlo predmety vyrobené zo železa. Kováči vyrábali a zhotovovali zo železa rôzne nádoby, pluhy a šperky.

Zlato a striebro ľudia poznali už veľmi dávno. Zlato a striebro si už vždy cenili. Mali veľkú hodnotu. Vyrábali z nich šperky, ozdobné nádoby, poháre, taniere a príbory. Feničania² boli prví, ktorí pred vyše 2700 rokmi prišli na to, že zo zlata a striebra môžu zhotoviť platidlo – peniaze. A tak sa zo zlata a striebra začali raziť prvé mince. Výmenný obchod však existuje dodnes. V niektorých krajinách ešte stále funguje.

Časom ku kovovým minciam pribudli aj papierové peniaze. V Číne ich používali dokonca už v 11. storočí. V strednej Európe sa začalo platiť papierovými peniazmi až v čase panovania cisárovnej Márie Terézie. Bolo to sedemsto rokov neskôr, v 18. storočí.

Prvé papierové peniaze (v Európe) vydávali banky, boli to teda bankovky a mali hodnotu čistého zlata. Znamenalo to, že ak ste s takouto bankovkou prišli do banky, na požiadanie vám ju vymenili za zlato v tej istej hodnote. Neskôr však štát, králi i celé vlády potrebovali čoraz viac peňazi a začali papierové peniaze vydávať aj sami. Takéto papierové peniaze sa nazývali „štátovky“. Tieto bankovky už nemali hodnotu čistého zlata.

¹ Grönland
² Föníciaiak

- 1. Mit mondott Platón a pénzről? 3 pont**
- 2. Mit csinált az ember a többlettáruval / tárggyal, melyet gyártott / készített? 2 pont**
- 3. Milyen fizetőeszközöket találtak ki az emberek a pénz előtt? 5 pont**
- 4. Mit készítettek az emberek aranyból és ezüsből, mielőtt pénzként használták? 3 pont**
- 5. Kik és mikor használtak először arany és ezüst pénzérmét? 2 pont**
- 6. Mikor és hol készült az első papírpénz? 2 pont**
- 7. Közép-Európában ki és mikor vezette be a papírpénzt? 2 pont**
- 8. Kik adták ki Európában az első bankjegyeket? 1 pont**

II. feladat

Íráskészség 1.

Maximális pontszám: 20

Írja le gondolatait idegen nyelven az **egyik témáról** úgy, hogy **minden irányítási szempontra** térjen ki! (Az irányítási szempontok sorrendjét nem kell betartania.) Fontos, hogy **összefüggő szöveget** hozzon létre. Tartsa be a **levél formai előírásait** (dátum, megszólítás, üdvözlő formula, aláírás)!

Terjedelem: 17-20 sor

Kérjük, hogy a feladat megoldása során – a titkos adatkezelés érdekében – ne használja saját adatait!

I. Ön, mióta munkahelyet váltott, sokat dolgozik, kevés idő jut a mozgásra. Azelőtt rendszeresen sportolt (pl. kosárlabda). Úgy érzi, hogy ezen változtatnia kell. Ennek kapcsán írjon levelet külföldi barátjának az alábbiak szerint:

- a) Elmeséli neki a gondjait.
- b) Leírja, milyenek voltak régen az edzések.
- c) Megemlíti, miért hagyta abba a sportolást.
- d) Megírja, hogyan szeretne változtatni, kérje ki barátja tanácsát.
- e) Biztassa barátját, hogy kövesse az Ön példáját.

VAGY

II. Ön egyetemista. Nem szeretne tovább kollégiumban lakni, inkább albérletbe költözne barátjával, aki szintén egyetemista. Talált is egy megfelelő lakást az egyetem környékén. Írjon neki levelet az alábbiak szerint:

- a) Írja meg barátjának, milyen változtatást szeretne.
- b) Soroljon fel legalább három okot, miért nem szeretne már a kollégiumban lakni.
- c) Fejtse ki, miért lenne jobb albérletben lakni.
- d) Újságolja el neki, hogy már talált is egy megfelelő albérletet, mesélje el, milyen a lakás.
- e) Kérdezze meg barátját, hogy oda költözne-e ő is, próbálja rábeszélni.

Íráskészség 2.

Vélemény kifejtése

Maximális pontszám: 10

Írja le gondolatait idegen nyelven a témáról! (Hozzászólás internetes fórumon vagy blogbejegyzés)

Terjedelem 10-12 sor

Časy, keď nové filmy, počítačové hry a hudba boli nedostupné, sú už dávno preč. Vďaka internetu sa otvorili nové možnosti, ako vyplniť voľný čas.

III. feladat

Közvetítés

Maximális pontszám 15

Fordítsa le az alábbi szöveget magyarra!

Selena Gomez má novú ofinu a bude z nej vážna herečka

Predtým ako sa však dala ostrihať, nafotila zopár obrázkov pre septembrové vydanie magazínu *Teen Vogue* a čo-to prezradila aj o svojej hudbe, snoch a vzťahoch.

O jej úlohách vo filmoch: „*Film Monte Carlo bol pre mňa dobrý krok, ale už by som nechcela robiť niečo podobné znova.*“

O jej plánoch do budúcnosti: „*Byť súčasťou Disney Channel tímu bolo skutočné požehnanie. Dalo mi to veľa čo sa týka herectva, pretože hranie je niečo, čomu by som sa chcela venovať. Chcela by som však hrať vážne úlohy.*“

O jej novom albume: „*Bude to iné. Trošku pomalšie, ale stále zábavné.*“

O tom, že jej snom je spolupracovať s Justinom Timberlakom: „*Zomrela by som pre možnosť spolupráce s hviezdou akou je Justin Timberlake, pretože jeho hudbu veľmi milujem.*“

O jej vzťahoch: „*Je to naozaj zábavné. Som šťastlivec. Mám dvadsať a skvelý vzťah. Neberiem však v živote nič príliš vážne. Mám okolo seba skupinu ľudí, ktorých mám rada a ostatné príde.*“

(pikosky.sk)

